

**ความสัมพันธ์ของการรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนกับมูลค่ากิจการ
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**

ปริศชา ชดช้อย¹ ขวัญหทัย ใจเปี่ยม² อาทิตย์ สุจเสน³ และ คุณาพร โฉมจิตร⁴

^{1,2,3} วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

⁴ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

**RELATIONSHIP OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORTING AND FIRM VALUE
OF LISTED COMPANIES IN STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

Pritcha Chodchoy¹ Kwanhatai Jaipiem² Arthit Sutjasen³ and Kunaporn Chomjit⁴

^{1,2,3} Department of accountancy, College of Industrial Technology and Management, Thailand

⁴ Faculty of Business Administration and Accountancy, Pathumthani University, Thailand

E-mail address: pritcha.c@rmuts.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) 5 กันยายน 2562

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 25 เมษายน 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 14 กันยายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาขอบเขต เนื้อหา และปริมาณ การรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ของบริษัทจดทะเบียน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ 3) ทดสอบความสัมพันธ์ของปริมาณการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืน กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผ่านรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน และรายงานที่จัดทำโดยอ้างอิงตามกรอบการรายงานของมาตรฐานสากลของ GRI ในปี พ.ศ.2559 จำนวน 41 บริษัท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) มีบริษัทจำนวน 41 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 7.03 ของจำนวนบริษัททั้งหมด ที่ทำการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืนแยกออกจากรายงานประจำปี
- 2) ปริมาณข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืนมีจำนวนค่าเฉลี่ย 3,250 คำ ต่อบริษัท โดยพบว่า บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร มีปริมาณการรายงานข้อมูลสูงเป็นอันดับ 1 ใน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ที่ทำการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืน
- 3) หัวข้อที่มีปริมาณการรายงานข้อมูลสูงสุดในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน คือ ด้านสังคม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืน คือ อายุการดำเนินงาน แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของกิจการ

คำสำคัญ : การพัฒนาอย่างยั่งยืน รายงานข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืน รายงานประจำปี

Abstract

This research purpose to study 1) Content and quantity of sustainable development reports of listed companies. 2) Factors that influence the amount of sustainable development reporting data of companies listed on the Stock Exchange of Thailand and 3) Test the relationship of the quantity of sustainable development report data and the performance of listed companies in the Stock Exchange of Thailand. Through sustainable development reports and reports prepared based on GRI's international reporting framework in 2016. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean standard deviation and multiple regression analysis.

The results of the research showed that 1) There are 41 companies, representing 7.03 % of the total number of companies. Which reports on sustainability data, separate from the annual report 2) The amount of sustainability data has an average of 3,250 words per company. It is found that companies in the resource industry group has the highest reporting amount in the top 8 industry groups Sustainability Report 3) The topics with the highest amount of data reporting In the Sustainable Development Report, which is social, the factors that influence the amount of sustainability data reporting are the operational age. But there is no relationship between the amount of sustainability reporting and the business performance with statistical significance at the level of 0.05

Keywords: Sustainable development, Sustainable development report, Annual report

บทนำ

วิกฤตการเงินและเศรษฐกิจครั้งใหญ่หลังจากศตวรรษที่ 21 ที่รู้จักกันในนาม “วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์” ระบบเศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อสภาพทางเศรษฐกิจที่ถดถอยจนถึงขีดต่ำสุด กลายเป็นวิกฤตเศรษฐกิจระดับโลกที่ความรุนแรงที่สุดในรอบ 80 ปี เกิดความล้มละลายในระบบการเงินและเศรษฐกิจครั้งยิ่งใหญ่ วิกฤตการณ์ดังกล่าวเสมือนเป็นเสียงปลุกให้ต้องทบทวน และสร้างสถาบันธุรกิจใหม่ทั้งระบบ ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์วิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2540 ในภูมิภาคเอเชียผลกระทบที่เห็นได้ชัด คือ การล้มละลายของบริษัทด้านพลังงานของสหรัฐอเมริกา เช่น บริษัทเอนรอนทำให้นักลงทุน ผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับกิจการให้ความสำคัญข้อมูลในรายงานทางการเงิน ที่สืบเนื่องจากระบวนการในการดำเนินการทางธุรกิจ ที่ขาดความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง รอบคอบ ตลอดจนการจัดทำข้อมูลในรายงานการเงินที่ขาดความ

โปร่งใส เกิดกระบวนการปรับแต่งตัวเลขในรายงานการเงินของบริษัท นำไปสู่วิกฤตเหตุการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้เกิดพลังแรงผลักดันจากหน่วยงานต่างๆ นักลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งองค์กรธุรกิจเองมีความพยายามที่จะแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและการจัดทำรายงานข้อมูลมากขึ้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อองค์กร ความเอื้ออาทรที่มีต่อผู้มีส่วนได้เสีย รอบด้าน รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังที่ผ่านมานในอดีต (มนตรี ช่วยชู, 2539)

แนวคิดการพัฒนาย่างยั่งยืนเป็นกระแสหลักของการพัฒนาประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 หลังจากทีเข้าร่วมการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อม และการพัฒนา The United Nations Conference on Environment and Development (UNCED) ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ทั่วโลกต่างให้การรับรอง (จำลอง โพธิ์บุญ 2552, พิพัฒน์ นนทนาธรณ์ 2553) เรียกว่า “แผนปฏิบัติการ 21” หรือ Agenda 21 ใช้ในการวางแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปอย่างสมดุล ภายใต้พื้นฐานของภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ความเอื้ออาทร จนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยเท่าเทียมกัน ธันวาคม พ.ศ. 2545 และ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ที่ประชุมสหประชาชาติมีมติประกาศให้ปี พ.ศ.2548 - 2557 เป็นทศวรรษแห่งการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (United Nations Decade of Education for Sustainable Development – DESD) มอบหมายให้องค์กรภาคการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือองค์การยูเนสโก(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization–UNESCO) เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อดำเนินงานตลอดทศวรรษ ในวันที่ 1 มีนาคม 2548 ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ทำการเชิญชวนให้ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ร่วมกันบูรณาการแนวคิดการพัฒนาย่างยั่งยืนร่วมเข้ากับระบบการศึกษาของชาติ ตลอดจนร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการทศวรรษแห่งการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับนานาชาติ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง สำหรับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประเทศและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย (อำไพ หรรณารักษ์, 2552)

สำหรับประเทศไทย ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา (พ.ศ. 2550-2556) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่งเสริม ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ได้มีการจัดทำรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนแยกเล่มจากรายงานประจำปี โดยให้เป็นไปตามกรอบการรายงานสากล ซึ่งพบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เริ่มมีการจัดทำรายงานกันอย่างแพร่หลาย มีทั้งการเปิดเผยรวมเล่มในรายงานประจำปี (Annual Report) และการจัดทำรายงานแบบแยกเล่มการรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนในประเทศไทย (Standalone Report) ทั้งนี้การรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนนั้นเป็นการรายงานในรูปแบบสมัครใจ (Voluntary Reporting) ซึ่งพบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยที่จัดทำรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนแบบแยกจากรายงานประจำปี ส่วนใหญ่กระจุกตัวในบริษัทขนาดใหญ่ (มัทนชัย สุทธิพันธุ์, 2555) ต่างจากการรายงานข้อมูลในรายงานประจำปี (แบบ 56-1) หรือรายงานประจำปี (แบบ 56-2) ซึ่งกิจการจำเป็นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบภายใต้กฎเกณฑ์

ที่หน่วยงานกำกับดูแล อาทิ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ และ สภาวิชาชีพบัญชีฯ เป็นต้น กำหนด ฉะนั้นรายงานลักษณะนี้จึงจัดเป็นการรายงานแบบบังคับ (Mandatory Reporting)

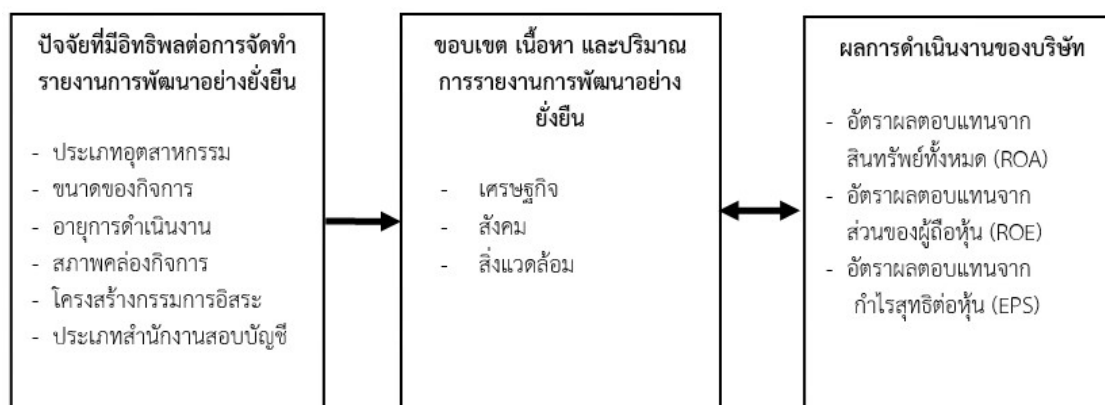
ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการรายงานการรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนของประเทศไทย ที่จะส่งผลต่อมูลค่าเพิ่มของกิจการ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนของกิจการตนเองได้ ทั้งยังให้ผู้ลงทุนได้สามารถเลือกใช้ประกอบตัดสินใจสำหรับการลงทุนได้ ตลอดจนเป็นการกระตุ้นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล อาทิ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรมพัฒนาธุรกิจ และ สภาวิชาชีพการบัญชีในพระราชบัญญัติ ภาครัฐกิจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมาย หรือมาตรฐานการและรูปแบบบัญชีที่เกี่ยวกับการรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนของกิจการในประเทศไทย ต่อไป

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อช่วยให้กิจการประเภทอื่น เช่น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนสามัญ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ในกิจการของตนเองได้
2. เพื่อให้ธุรกิจใช้เป็นข้อมูลทางเลือกนอกเหนือจากงบการเงิน นำเสนอต่อผู้ลงทุนสามารถเลือกใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับการลงทุนในอนาคต
3. เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล อาทิ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และสภาวิชาชีพการบัญชีในพระราชบัญญัติ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาออกกฎระเบียบ หรือมาตรฐานการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับการรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนของธุรกิจในประเทศไทย

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืนกับมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาขอบเขต เนื้อหา และปริมาณ การรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืน ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และทดสอบความสัมพันธ์ของปริมาณ การรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืน กับผลการดำเนินงานของกิจการ มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

รูปภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2559 จำนวน 583 บริษัท

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 ที่ทำการรายงานข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Reporting) มีจำนวนทั้งสิ้น 41 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 100.00

3) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบประเมินผล (Checklist) และจำนวนคำที่ทำการรายงาน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายการการพัฒนาอย่างยั่งยืน และรายงานที่จัดทำโดยอ้างอิงตามกรอบการรายงานของมาตรฐานสากลของ GRI โดยได้จัดทำขึ้นจากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการเก็บข้อมูลในกระดานทำการ วัดระดับปริมาณการรายงานข้อมูล (Disclosure Counting Sheet) จาการรายงานข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Reporting) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ โดยการนับคำ (Word Count) ตามแบบประเมินผลที่ประยุกต์มาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต (Triple Bottom Line UNEP/ Sustain Ability, 1996) (GRI 2008)

4) การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา โดยบันทึกข้อมูลจากแบบประเมินผลไปยังโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้ความถี่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Frequency) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ขอบเขตเนื้อหา และปริมาณ การรายงานข้อมูลในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Model) อธิบายการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรายงานข้อมูลในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน กับปริมาณการรายงานข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2541: 153 – 154) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ใช้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรายงานข้อมูลในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน กับผลการดำเนินงานของบริษัท

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 สัดส่วนของบริษัทที่มีการจัดทำรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน

กลุ่ม	บริษัททั้งหมด		บริษัทที่รายงาน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทรัพยากร	46	7.89	14	34.15
2. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	157	26.93	7	17.07
3. สินค้าอุตสาหกรรม	89	15.27	3	7.32
4. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	49	8.40	3	7.32
5. สินค้าอุปโภคบริโภค	40	6.68	1	2.44
6. บริการ	104	17.84	4	9.76
7. ธุรกิจการเงิน	59	10.12	6	14.62
8. เทคโนโลยี	39	6.69	3	7.32
รวม	583	100.00	41	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการจัดทำรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน จำนวน 41 บริษัท โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการจัดทำรายงานสูงสุด 3 อันดับแรก ประกอบด้วย อุตสาหกรรมทรัพยากร จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.15 รองลงมา คือ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และ อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน จำนวน 7 และ 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 17.07 และ 14.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปริมาณของการรายงานข้อมูลการพัฒนาย่างยั่งยืนของบริษัทแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	เศรษฐกิจ		สังคม		สิ่งแวดล้อม		รวมเฉลี่ย
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
ทรัพยากร	12,597.94	17,368.68	19,544.50	17,740.89	16,863.94	18,491.97	91,793.75
อสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง	7,370.67	6,156.62	9,399.67	11,344.52	6,275.38	4,900.45	125,443.62
สินค้าอุตสาหกรรม	1,252.13	877.46	3,398.00	2,092.00	2,664.77	5,718.32	52,147.49
เกษตรและ อุตสาหกรรมอาหาร	2,638.17	2,807.89	6,435.60	7,644.49	5,096.57	4,949.77	251,875.29
สินค้าอุปโภคบริโภค	742.86	433.09	1,055.50	740.77	878.38	1,708.31	442,665.90
บริการ	2,015.67	1,837.02	3,426.60	4,407.00	1,829.10	2,859.84	212,268.82
ธุรกิจการเงิน	3,214.14	2,767.13	4,899.29	5,140.05	4,212.18	4,982.07	291,220.94
เทคโนโลยี	2,543.33	4,658.22	2,569.87	2,331.29	1,369.00	1,275.80	1,559,790.32
รวม	32,374.90	36,906.10	50,729.02	51,441.01	39,189.32	44,886.53	3,027,206.14

จากตารางที่ 2 พิจารณาข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยพบว่า อุตสาหกรรมมีปริมาณการรายงาน ด้านสังคมสูงเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณในภาพรวมการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
(Constant)	529361.180	11255.740		47.030	.014
ประเภทอุตสาหกรรม	-3980.320	978.760	-.040	-4.067	.153
ขนาดของกิจการ	-79827.120	5449.505	-.128	-14.649	.043*
อายุการดำเนินงาน	-620772.860	4668.388	-1.300	-132.974	.005*
สภาพคล่องกิจการ	-38538.040	5707.102	-.093	-6.753	.094
โครงสร้าง กรรมการอิสระ	-67384.520	4485.242	-.158	-15.024	.042*
ประเภทสำนักงาน สอบบัญชี	495523.000	4893.800	1.160	101.255	.006*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 6 ตัวแปร กับขอบเขต เนื้อหา และปริมาณการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า อายุการดำเนินงาน ขนาดของกิจการ โครงสร้างกรรมการอิสระ และประเภทสำนักงานสอบบัญชี ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ของปริมาณการรายงานข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืน กับผลการดำเนินงาน

		ผลการดำเนินงาน		
		ROA	ROE	EPS
เศรษฐกิจ	Pearson	.198	-.590*	.166
	Sig	.639	.124	.695
สังคม	Pearson	.196	-.572*	.073
	Sig	.642	.138	.863
สิ่งแวดล้อม	Pearson	.132	-.636*	.038
	Sig	.755	.090	.929

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการรายงานข้อมูลในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน และรายงานที่จัดทำโดยอ้างอิงตามกรอบการรายงานของมาตรฐานสากลของ GRI ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กับผลการดำเนินงานของบริษัท ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิต่อหุ้น พบความสัมพันธ์ของด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านสิ่งแวดล้อม กับ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1) ขอบเขต เนื้อหา และปริมาณ การรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผ่านการรายงานข้อมูลในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด 8 อุตสาหกรรม มีการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำนวน 41 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 7.03 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการจัดทำรายงานสูงสุด 3 อันดับแรก ประกอบด้วย อุตสาหกรรมทรัพยากร จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.15 รองลงมา คือ อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 7 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 17.07 และ อุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 14.62 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยพบว่า อุตสาหกรรมมีปริมาณการรายงาน ด้านสังคมสูงเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 41.48 รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 36.70 และ 26.47 ตามลำดับ สอดรับกับ (พฤษชา พังจิตต์ประไพ, 2551) พบว่า มีจำนวนการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มขึ้นอีกเช่นกัน โดยงานวิจัยในอดีต มีจำนวนของบริษัทที่ทำการจัดทำรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมเพียงร้อยละ 40-49 อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนมากขึ้นจากเดิม เนื่องจากพบว่า จำนวนบริษัทที่ทำการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนมีปริมาณเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีการรายงานข้อมูลการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปี พ.ศ. 2559 ทั้งสิ้น 41 บริษัท โดยเป็นบริษัทในกลุ่มบริษัทชั้นนำ 100 บริษัท (SET100) จำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 68.29 ของบริษัทที่ทำการรายงานข้อมูลการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปี พ.ศ. 2559

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการรายงานข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 6 ตัวแปร กับขอบเขต เนื้อหา และปริมาณการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภาพรวม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า อายุการดำเนินงาน ขนาดของกิจการ โครงสร้างกรรมการอิสระ และประเภทสำนักงานสอบบัญชี ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวสามารถสะท้อนถึง ความมั่นคง การเติบโตของกิจการ และเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นทางธุรกิจแก่นักลงทุน สอดรับกับ (วีรวรรณ มั่นนาภินันท์, 2552) พบว่า

ผู้มีส่วนได้เสียใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจพิจารณาถึงแนวโน้มการเจริญเติบโตทางธุรกิจของบริษัท และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้ง 2 ปัจจัย ส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัท โดยเฉพาะการที่กิจการที่ได้รับการตรวจสอบจากสำนักงานสอบบัญชี Big 4 นั้น ซึ่งข้อมูลที่ได้ตรงกับข้อบังคับที่กำหนดโดยหน่วยงานกำกับดูแลได้ดีกว่า กิจการที่ใช้บริการจากสำนักงาน สอบบัญชีที่ไม่ใช่ Big 4 สอดคล้องกับงานวิจัย (Singhvi & Desai, 1971); (Eng & Mak, 2003) และ (พฤกษา พังจิตต์ประไพ, 2551) ที่พบว่า การใช้บริการสำนักงานสอบบัญชี Big 4 มีระดับการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าการเลือกใช้บริการจากสำนักงานสอบบัญชีที่แตกต่างกันจะมีอิทธิพลต่อจำนวนข้อมูลที่ทำให้การรายงานไว้ในรายงานทางการเงิน ตลอดจนรายงานประจำปีของกิจการ เนื่องจากกิจการที่ใช้บริการจากสำนักงานสอบบัญชี Big 4 ต้องการมาตรฐานการรายงานข้อมูลให้อยู่ในระดับสูง ดังนั้นกิจการจึงใส่ใจในข้อมูลที่เกิดจากการทำการรายงานในรายงานประจำปีด้วยเช่นกัน เพราะเป็นการรายงานข้อมูลให้กับผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ รับทราบ

3) ความสัมพันธ์ของปริมาณ การรายงานข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนกับผลการดำเนินงานของกิจการ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และด้านสิ่งแวดล้อม กับ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจากอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นอัตราส่วนที่สำคัญ เพราะเป็นส่วนเกี่ยวกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นจากการดำเนินงานของบริษัท โดยผู้ถือหุ้นนั้น เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่มีความสำคัญต่อกิจการ เนื่องจากการระดมทุนของกิจการส่วนหนึ่งมาจากนักลงทุน และผลการดำเนินงานของกิจการส่งผลถึงความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น สอดรับกับ (บุรณภพ สมเศรษฐ์, 2555) พบว่า ปัจจัยการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ดังนั้น ความสัมพันธ์จากรายงานข้อมูลการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัท จึงมีความสำคัญต่อผู้บริหารของบริษัท ในการที่จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าว เพื่อการบริหารจัดการให้บริษัทสามารถเติบโตได้ในทางธุรกิจ จากการดึงเงินลงทุนเพื่อสร้างความมั่นคง และเป็นทางรอดสำหรับการดำเนินธุรกิจ (มัทนชัย สุทธิพันธุ์, 2556) ทางธุรกิจ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ช่วยให้ธุรกิจประเภทอื่น สามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการจัดทำรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือ ห้างหุ้นส่วนสามัญ
2. ใช้เป็นข้อมูลทางเลือกอื่น ที่นอกเหนือเพิ่มเติมจากงบการเงิน ให้ผู้ลงทุนได้สามารถเลือกใช้ในการประกอบการตัดสินใจ สำหรับการลงทุนในอนาคต
3. เป็นการกระตุ้นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล อาทิ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพการบัญชีในพระราชบัญญัติ และ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมาย หรือมาตรฐานทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนของกิจการ สำหรับประเทศไทย

ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมไปใช้

1. หน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรมีการกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น โดยการสร้างแรงจูง มีการมอบ รางวัลหรือมอบเกียรติบัตรให้แก่บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้หัวข้อการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความชัดเจนมากขึ้น

2. สภาวิชาชีพการบัญชีในพระราชบัญญัติ และ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ควรมีการพัฒนากฎหมายหรือมาตรฐานทางการบัญชี ที่เกี่ยวข้องกับการรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับกิจการทุกประเภทในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาจากสื่ออื่นๆ เพิ่มเติมจากข้อมูลจากรายการการพัฒนาอย่างยั่งยืน และรายงานที่จัดทำโดยอ้างอิงตามกรอบการรายงานของมาตรฐานสากลของ GRI เช่น เว็บไซต์ของบริษัทหลักทรัพย์ โดยอ้างอิงตามกรอบการรายงานของมาตรฐานสากลของ GRI เช่น เว็บไซต์ของบริษัทหลักทรัพย์ รายงานประจำปี (แบบ 56-1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินงานจากการเปิดเผยข้อมูลโดยใช้สื่อที่แตกต่างกัน

2. ขยายขอบเขตการศึกษาของกลุ่มบริษัทที่มีได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือศึกษากับกลุ่มบริษัทใน SET 50 หรือ SET 100 เพื่อทำการเปรียบเทียบปริมาณการเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

3. ทดสอบความสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานของกิจการ โดยทำการเปรียบเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของธุรกิจในประเทศไทย เปรียบเทียบกับธุรกิจในกลุ่มอาเซียนที่มีลักษณะธุรกิจคล้ายคลึงกับประเทศไทย เพื่อจะให้เห็นพฤติกรรมการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่แตกต่างกัน

5. ขยายขอบเขตของระยะเวลาในการศึกษา โดยอาจเป็นการเก็บข้อมูลช่วงระยะเวลา 3 ปี หรือ 5 ปีต่อเนื่อง เพื่อเป็นการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามช่วงระยะเวลาจากการเปิดเผยข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับผลการดำเนินงานของกิจการ

เอกสารอ้างอิง

- จำลอง โพธิ์บุญ. (2552). *การบริหารโครงการสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพมหานคร: ทิพนตร์การพิมพ์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2556). *ตารางแสดงโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ*. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2559, จาก http://www.set.or.th/th/products/index/setindex_p2.html
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (มปป.). *ข้อมูลรายบริษัท/หลักทรัพย์*. สืบค้น 7 มกราคม 2559, จาก <http://www.set.or.th/set/commonslookup.do?language=th&country=T>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *วิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและสมการถดถอยพหุคูณ*. สืบค้น 20 มกราคม 2557, จาก <http://www.rci2010.files.wordpress.com/2010/06/สหสัมพันธ์พหุคูณ.doc>
- บุญณภพ สมเศรษฐ์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบทางสังคมขององค์กรและขนาดขององค์กรกับการดำเนินงานทางการเงิน. ใน *การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2555*. บัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พฤกษา พิงจิตต์ประไพ. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิพัฒน์ นนทนาธรณ์. (2553). *การจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร การสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน*. นนทบุรี: ธิงค์ บิยอนด์ บุ๊คส์.
- มนตรี ช่วยชู . (2539). การเสนอรูปแบบรายงานการบัญชีความรับผิดชอบต่อสังคมในประเทศไทย: การวิจัยเชิงประจักษ์ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2555). การเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัท: กรณีศึกษาบริษัทขนาดใหญ่ 50 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*, 34, 47-67.
- มัทนชัย สุทธิพันธุ์. (2556). ทางออกของธุรกิจไทยสู่หนทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 36(137), 38-50.
- วีรวรรณ มั่นนาภินันท์. (2552). *การใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีและการกำหนดค่าสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียน ประจำปี 2552*. สืบค้น 8 มกราคม 2559, จาก <http://www.thai-iod.com>
- อำไพ หรคุณารักษ์. (2552). *ความรู้เพื่อประชาชน ชุมการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: คิด..จอม.. คาคการณ์เกี่ยวกับ “การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย”*. นนทบุรี: สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development). สืบค้น 5 สิงหาคม 2559, จาก <http://www.sukhothai.ru.ac.th/52/wichakarn/sustainable%20development.doc>
- Eng, Li L. & Mak, Yuen T. (2003). Corporate governance and voluntary disclosure. *Journal of Accounting and Public Policy*, 22, 325-345.

Global Reporting Initiative (GRI). (2008). *The Global Reporting Initiative*. Available from www.globalreporting.org/Home

Singhvi, S.S., Desai, H.B. (1971). “*An Empirical Analysis of the Quality of Corporate Financial Disclosure*” *Accounting Review*, 46, 129-138.